

סיכום ישיבת וועדת ההיגוי
לקידום תכנון וניהול משולב של החוף והים בישראל – ICZM
17.06.2020

פתיחה: ברכות ועדכון כללי על הפרויקט ונושאים מרכזיים בסדר היום של רשויות החוף - מר אופיר פינס, מנהל פורום רשויות החוף, ועו"ד עמית ברכה, מנכ"ל אדם טבע ודין:

- מנכ"ל משרד הפנים הודיע למנכל משרד הגנת הסביבה שהוא תומך בהעברת כלל הסמכויות לטיפול במצוקים לחברה הממשלתית למצוקים כולל החלק היבשתי, כולל רום המצוק – אחריות וסמכות יחד
- צוות הפרויקט התקדם בהכנת ניתוח החלופות ומסמך ניתוח רגישות רצועת החוף לשינויי האקלים
- ברכות לאדית בר, מנהלת מנהל הפיתוח ברשויות המקומיות, על הצטרפותה לוועדת ההיגוי

נושאים לדיון:

1. **הצגת חלופות למנגנון ניהול לרצועות החוף המוניציפליות ודיון (עו"ד תמי גנות, אט"ד וד"ר שגית עזרי ויזל, פורום רשויות החוף):**

מצ"ב המצגת שליוותה את הסקירה.

הוצגה ההצעה להקמת גוף מאוחד ליישום ICZM ברשויות החוף. צוות הפרויקט בחן דוגמאות מהעולם ומישראל למנגנוני ניהול למרחבים גיאוגרפים בעלי מכנה משותף ושאינם מאוחדים סטטוטורית. מתוך שלל האפשרויות נבחרו ארבע חלופות שמתאימות ביותר למצב רשויות החוף בישראל, החלופות הוצגו על ידי נציגים של המודלים השונים, להלן פירוט הנקודות המרכזיות שעלו בהצגות:

מציג וחלופה	נקודות מרכזיות
אשכול גליל מזרחי – נורית צור, מנכ"ל	• שת"פ רשויות ומשרד הפנים • תאגיד עירוני משותף לרשויות • היום איגוד ערים וולונטרי • הפעילות גם היא וולונטרית • קושי בגביית תשלומים מהרשויות
תאגיד רב רשויות – איתי חוטר, סמנכ"ל כלכלה, מש"מ	• וולונטרי • הרשויות מחליטות מה הפעולות שהן רוצות לקדם יחד • דומה לאשכולות במתכונת הקודמת=תאגיד רב רשויות • אין האצלת סמכויות
איגוד ערים שרון כרמל – ניר סהר, מנכ"ל	• הרשויות והאזור • תקציב - מהשתתפות הרשויות לפי החוק • מחברים בין השלטון המרכזי למקומי
איגוד ערים כנרת – דנה בכר, מנהלת אגף מנהלת הכנרת	• פועל בתוקף חוק • חוקי עזר של האיגוד=הכנסות • איגום משאבים – לטובת כלל
	• חוק ייעודי להקמה כדי לטפל בחופי הכנרת • יש אפשרות לחוקק חוקי עזר

- הצטרפות חופים נוספים לאורך הזמן 4 תחומים : תפעול חופים, ניקיון, תחזוקה, חינוך והסברה ותכנון	- תחום : 300 מטר ללא תחומים ששייכים לרשויות - סמכויות פיקוח	
- יצירת שפה משותפת - ארגז כלים עקרוני לניהול הנחלים - גורם מתכלל של כל בעלי העניין הסכמה על ידי כל הגורמים		

קריטריונים לניתוח המנגנונים :

- יעילות תקציבית
- גישה ונגישות – למשאבים לשירותים חדשים...
- קול חזק יותר – קידום אינטרסים מול הממשלה וגורמים אחרים
- יכולת אסטרטגית – תכנון על פי ICZM

התקיים דיון סביב השאלות הבאות:

- האם מנגנון הניהול משותף למועצות אזוריות ולרשויות מקומיות? לגדולות ולקטנות?
- אילו סמכויות יינתנו למנגנון הניהול?
- מה יהיה המקור התקציבי של מנגנון הניהול?

נקודות שעלו בדיון על המנגנונים :

- משה פדלון : חופי הים של מדינת ישראל משמשים את כל תושבי המדינה. רשות ממלכתית לתחזוקה וניהול חופי הים. לכל חוף תקן מחייב להפעלה.
- איתי חוטר : לדעת מרכז שלטון המודל של איגוד לא מתאים. מעדיפים תאגיד עירוני רב רשותי.
- יהודית מוסרי : חייבים בסיס תקציבי שיבטיח חופש פעולה. המנגנון צריך ליישם את עקרונות ה ICZM ולכן צריך יכולות מקצועיות גבוהות עם אפשרות לבחון את מכלול הנושאים הנוגעים לרצועות החוף. גוף שצריך לתת ליווי והנחיות מקצועיות.
- פול ויטל : הקמת רשות ארצית.
- אייל יפה : הקמת שולחן עגול של כל הגורמים
- רונית מזר : תמ"א 1 – אבחנה בין חופים פתוחים לחופים מוכרזים. תחזוקת החופים כסוגייה מרכזית. אין למנהל התכנון עמדה בנושא, מה שמתאים לרשויות יהיה מקובל על המנהל.
- אופיר פינס : הבדל גדול בין הרשויות העירוניות לבין המועצות האזוריות. המועצות מתקשות מאוד לטפל בחופים – וכאן צריך גוף רציני עם מנדט עם סמכויות וכס – איגוד ערים בנוסח הכנרת או שרון כרמל. אפשר לא יתאים לפתור את הבעיות של המועצות האזוריות אבל אולי יתאים מאוד לרשויות המקומיות.
- עאטף חיראלדין : מודל איגוד ערים כנרת יכול להצליח מאוד במועצות האזוריות.
- מודי ברכה : צמצום למועצות האזוריות יוציא את הכוח, חשוב לשמור על גוף גדול כמו פורום רשויות החוף. לעיריות ולמועצות יש קשיים משותפים – אין להם אנשי מקצוע והגוף הזה יכול לתת מענה משולב.

2. שינויי אקלים ורשויות החוף

הצגת מסמך הערכה ראשוני לייחודיות של רשויות החוף בהתמודדות עם שינויי האקלים, כולל מיפוי רגישויות ברשויות. להלן הנקודות המרכזיות, המצגת מצ"ב :

- הצגת מתווה ההערכות לשינויי אקלים : זיהוי האיומים, זיהוי פגיעות ומשם גיבוש דרכי הפעולה להערכות.

- הצגת מסגרת המדיניות להערכות לשינויי אקלים בים התיכון
- הצגת מפת הרגישות לרצועת החופים בים התיכון שמגובשת על ידי הצוות
- הצעה לשינוי קו החוף מ-0.75 מטר ל-1.5 מטר
- קביעת מרחק אחיד לפיתוח מקו החוף – מומלץ מינימום 50 מטר

3. **הצגות מגורמים בועדת ההיגוי (מצגות מצ"ב)**
 - א. יהודית מוסרי, המשרד להגנת הסביבה – פרויקט CAMP – שיתוף פעולה עם קפריסין לקידום ICZM בתחום התיירות והערכות לשינויי אקלים
 - ב. יגאל בן ארי – פיקוח חוף חכם - SIGHTBIT

סיכום:

- יוגש מסמך מסודר לרשויות הפורום ולרשויות הממשלתיות תוך חודשיים
- החומר ישלח לכל חברי הועדה ללמידה והמשך קידום הנושאים